

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XI
№ 22 [1190].

СУБОТА, 21 лютого 1970 р.

Ціна 2 коп.

ЩИТ І МЕЧ ВІТЧИЗНИ

Нашій армії сповнюється 52 роки. Мотивуючи необхідність її створення, В. І. Ленін говорив: «Ту Росію, яка звільнилася, яка... вистраждала свою радянську революцію, цю Росію ми будемо захищати до останньої краплі крові!» І ця Росія під керівництвом свого вождя, своєї партії створила надійну зброю захисту — Радянську Армію.

Перші загони червоноармійців виникли в дні, коли був опублікований ленінський декрет «Про організацію Робітничо-Селянської Червоної Армії». І чим яснішою ставала загроза Інтервенції і громадянської війни, тим інтенсивніше ставав ріст і зміцнення Збройних Сил Республіки Рад.

21 лютого, коли наступ військ кайзерівської Німеччини загрожував безпосередньо Петрограду та іншим центрам країни, Рада Народних Комісарів звернулася до народу з закликом, який написав В. І. Ленін: «Соціалістична Вітчизна в небезпеці!» Заклик був почутий. 23 лютого 1918 року в

Слово — Маршалу Радянського Союзу В. І. ЧУЙКОВУ

країні пройшов «День захисту соціалістичної Вітчизни». Тисячі добровольців прийшли тоді в Червону Армію, вийшли на будівництво захисних споруд.

Я пам'ятаю той рік. Я став тоді червоноармійцем. Ми добре бачили, відчували пікування Ілліча. Не дивлячись на величезне завантаження, він виїжджав проваждати бійців на фронт, виступав перед ними, дохідливо пояснював мету боротьби, міжнародну і внутрішню політику партії. Мені пощастило почути перший виступ Ілліча після хвороби, причиною якої було його поранення на заводі Михельсона. Ленінська віра в перемогу народу надихала нас в бою і допомагала громити ворогів...

В сорокові роки під рушницю стало нове покоління громадян СРСР, діти тих, хто звершив революцію. Ми, уже досвідчені кадрові військові, відчували велике задоволення від того, яке пре-

красне доповнення прийшло в Радянську Армію. Це були беззавітні віддані Вітчизні патріоти.

Більше чотирьох років гриміла і палахкотіла вогнем жорстокіша із війн. Ні одна держава не витримала б такого удару, який завалила на Радянський Союз фашистська Німеччина і її союзники. За покликом партії вся Радянська країна була перетворена в єдиний бойовий табір. Мільйони комуністів пішли на фронт із зброєю в руках захищати рідну землю...

...Я пам'ятаю переддень Першого травня 1945 року. Вночі на командний пункт 8-ї гвардійської армії прибув начальник генерального штабу сухопутних військ Німеччини генерал Кребс. Мені першому довелося похити від нього, що Гітлер кінчав життя самогубством.

Від імені Геббельса, Бормана і інших фашистських босів Кребс просив у Радянського уряду пощади і запропонував умови для переговорів про припинення війни. Але Радянський уряд рішуче відкинув будь-які умови, крім беззастережної капітуляції перед усією антифашистською коаліцією. А ми, радянські воїни, які штурмували останні лінії фашизму Берлін — відчували ні з чим не порівняне радісне відчуття гордості від того, що ті, хто мріяв про світове панування, тепер умоляють про помилування, що фашизм став на коліна перед радянським народом, перед його Збройними Силами.

Сьогоднішній день Радянської Армії, звичайно, не схожий на вчорашній. І це цілком законно-мірно.

Найбільш характерною рисою сучасного етапу розвитку Збройних Сил є оснащення їх ядерною зброєю найрізноманітнішої потужності, наявність ракетних військ стратегічного призначення.

Наші стратегічні ракети завжди готові до негайної дії. Ми можемо гордитися могутністю і точністю наших міжконтинентальних ракет. Вони можуть наносити поразку з будь-якої дальності, в різних напрямках.

Військово-патріотичне виховання, формування сильних і мужніх, ідейно переконаних патріотів — це в сучасних умовах найбільш бойова ділянка ідеологічної роботи. До цього зобов'язують нас рішення XXIII з'їзду КПРС та інші партійні документи.

Військово-патріотичне виховання невіддільне від пропаганди знань цивільної оборони, від навчання учнів, студентів, всієї молоді засобам захисту від зброї масового знищення. Це повинні добре усвідомити комсомольські організації і взяти в цій роботі найенергійнішу участь.

ДАВАЙ СТО УДАРНИХ ДНІВ!

ЛІК ХВИЛИНАМ

Комсомольці нашого колгоспу імені Куйбишева, ставши на трудову ленінську вахту, добиваються високих виробничих показників у соціалістичному змаганні. Особливо хороших успіхів домоглися водії М. Царуш, Ю. Смадич, Г. Яшан, В. Хоменко та М. Березовський минулорічний план виконали за десять місяців. У січні і лютому цього року комсомольці працюють без аварій, зі значною економією пального. 120 — 130 процентів — такий показник виконання їх норм.

В. МИЦУЛ,
секретар комсомольської організації,
Новоміргородський район.

ДАРУНОК ПІОНЕРІ

Найменші учасники ленінської трудової вахти — піонери і школярі. Одна з їх трудових справ — збирання металевих брухтів. Цими днями Устинівський райком комсомолу сформував і відправив у Кіровоград автомобільну колону з металом. На обласний склад «Вторчормет» здали 21 660 кілограмів металевих брухтів. Виручені гроші підуть на спорудження обласного Будинку піонерів.

Д. ІЛЮЩЕНКО,
зав. відділом шкільної та піонерської роботи Устинівського району комсомолу.

ПОБРАТИМ

Біля високої могили спиналась літня сматява людина з посивлим волоссям. Щось шепотіли губи, та вітер доліє лише одне зрозуміле слово — «кунак...». Здалека, з самого Узбекистану прибув сюди, в Синьки, Джалі Махomediev, щоб через двадцять п'ять років зустрітись з землею, яка назавжди вийшла в його життя землею страждань і боротьби.

...У складі третього стрілецького полку підступав до Бугу і мінометник Джалі. Незвичайний це був відступ. На шляху, яким йшли на схід радянські воїни, залишались чорні трупи ворога, і віще вороння зграями кружляло над колонами самовпевнених «завойовників». Білці мали наказ — всіма силами стримувати наступ ворога.

Після п'ятиденного бою від командування надійшов наказ невеликими групами виходити з оточення. Не всі мали можливість з'єднатись з своїми. В Синьках зупинився Джалі Махomediev після кількох невдалих спроб прорватись на схід. Тут, на скривавленому шматку радянської землі, де гунотіли ковані чоботи фашистів, і жили нескорені люди, зустрів Джалі своїх побратимів по борі. Разом з жителями села Ф. П. Кобзар, Ф. С.

Клибанським, О. А. Клибанською, А. Х. Головердою, К. М. Головердою забезпечували партизанів продуктами харчування, одягом, медикаментами. Дізнавався і передавав у Савранські ліси цінні відомості про чисельність і дислокацію ворожих гарнізонів, про злочини фашистів і поліцаїв, попереджував про їхні наміри. в складі загону боровся з порогом.

В сорок четвертому проводжав на фронт як рідного. Певше, ніщо не рідніше так людей, як сумісна боротьба. Джалі знову в діючій армії. В складі 204 гвардійського мотострілецького полку визволяв братні народи Угорщини, Румунії, Чехословаччини. Десь під Прагою піни двітуть маки, адже він рясно окропив ту землю власною кров'ю.

П'ять урядових нагород, шість подяк від Верховного Головнокомандуючого Збройними Силами СРСР привіз Джалі додому. А сирігла земля чекала чоловічих рук. Зараз Д. М. Махomediev живе в селі Пуляті на батьківщині. Працює бригадиром городньої бригади.

А в Синьки його привели спогляди... Тепло вітали колишнього партизана жителя села, а школярі Синьківської середньої школи запросили до себе на комсомольський збір, і радісно було йому бачити оновлене село, світлі будинки, усміхнені щасливі обличчя.

А. КУЧЕРЕНКО,
літпрацівник газети «Ленінець»
Ульяновського району.

В. І. Ленін багато уваги приділяв створенню і зміцненню Збройних Сил Країни Рад.

Цей знімок зроблений 25 травня 1919 року. В. І. Ленін з групою командирів обходить фронт військ всеобучу на Красній площі.

Від Центрального Комітету КП України, Президії Верховної Ради УРСР та Ради Міністрів УРСР

Центральний Комітет Комуністичної партії України, Президія Верховної Ради УРСР і Рада Міністрів УРСР з глибоким сумом сповіщають, що 17 лютого 1970 року після тяжкої тривалої хвороби передчасно помер видатний український радянський поет, лауреат Державних премій СРСР та Державної премії Української РСР ім. Т. Г. Шевченка Андрій Самійлович МАЛИШКО.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КП УКРАЇНИ
ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР
РАДА МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Його криниця

*Хлопчику з монгольськими очима,
Деся ти, мабуть, серце натрудив.*

А. Малишко.

Кожна мить на грані проростання
У довічу порожнечу снів...
Чи збагнем в жорстоку мить прощання,
Чий це смолоскип відпалахтів?

Над якою нині головою
Золота загасла верховить,
Над чьєю тихою труною
Заклинулась ревіємом мідь?..

Схаменися, вичоглана смерте,
Ти уже сьогодні відбула,
Серед шляху битого четвертий
Вершник вилітає із сідала...

Закривав зболені повіки,
В лагідному сьвіті чола,
Плоттю долучається навіки
До тонкого отчого зсла.

За його літами, за плечима
Скільки ним же вивчених днів,
Хлопчику з монгольськими очима,
Де й коли ти серце натрудив?

Наврошки на овид яворовий
Чом пішов під вистояну вись?..
Зупинися, юнко чорноброба,
Парубче, сьогодні зупинись.

Вже сонця не вибризнуть райни
На його заросені сліди,
Натрудив віп серце, Україно,
Піснем про тебе натрудив.

Та погляньте, це в його криниці
Бурштиново світяться до дна
Палахка Тарасова живиця,
Духу чистопапнина глибина.

Дядківської мудрості озера
Вихлюпнув на батьківській межі
Майстер не позиченого серця,
Чорнороб живучої душі.

Тяжко нам схилатися укліно,
Над труною брижити чола,
Та було б ще тяжче, Україно,
Коб його у тебе не було.

Володимир БАЗИЛІВСЬКИЙ.

У ці дні комсомольці, юнаки і дівчата Петрівського району вивчають історичний документ нашої партії — Тези ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна».

Нині молоде покоління покликане партією Леніна здійснити ще одну велику справу: забезпечити колгоспи і радгоспи висококваліфікованими кадрами механізаторів. Заклик включитися в масовий похід за технічній всеобуч, який пролунав на III Всесоюзному з'їзді колгоспників, знаходить широкій відгук у юнаків і дівчат наших сіл.

Технічний парк нашого району щомісяця поповнюється новою сільськогосподарською технікою. Потрібно, щоб у найближчі роки сотні юнаків і дівчат сіл на трактори, комбайни, автомашини, стали електриками, механізаторами тваринницьких ферм.

Зараз на полях району працює 825 механізаторів, три чверті з них — молоді люди віком до 30 років. Але вже в цьому році нам буде потрібно додатково 107 механізаторів. Так, колгоспів «Україна» потрібно 7 трактористів, імені Ілліча — 9, «Жовтєва перемога» — 10, імені Петровського — 11.

Нестача механізаторів стає гальмом у ефективного використанні техніки, транспортних засобів, всіляких машин і механізмів. Проте, ніде правди діти, райком комсомолу і комітет первинних комсомольських організацій до недавнього часу недостатньо займалися питанням підготовки механізаторських кадрів. Так, у минулому році нам потрібно було направити на навчання в сільські професійно-технічні училища, на курси при районному об'єднанні «Сільгосптехніка» та її відділення 120 чоловік, а направили всього 70. У цьому році таке не повинно повторитися.

МЕНІ здається, що значну роль у технічному навчанні молоді в умовах нашого району повинні відіграти загальноосвітні трудові політехнічні середні школи. Певний досвід професійної орієнтації учнів, трудової підготовки і трудовлаштування випускників нагро-

ТЕХНІЦІ-УМІЛІ РУКИ

маджений в Луганській середній школі.

Учнівська виробнича бригада цієї школи формує у юнаків і дівчат кращі риси хлібороба. З року в рік більшість випускників Луганської СШ залішається в радгосп.

Але ми не можемо закривати очі на те, що з 298 учнів, які минулого року закінчили середню школу, в сільське господарство пішли працювати лише 45. Части-

на випускників після школи ніде не працює, сидить, як то кажуть, на шиї батьків. Слабо поставлено трудове виховання учнів у Зеленській, Новостародубській середніх школах. Нам потрібно виховувати повагу до почесної професії хлібороба, турбуватися про поліпшення матеріально-технічної бази в школах, обладнання майстерень.

Велика роль у цій справі належить технічним гурткам у школах. Ось уже кілька років добре працюють у Петрівській середній школі автомобільний і тракторний гуртки, якими керує закладаний у цю справу вчитель В. І. Обертас. Члени цих гуртків Г. Лось, І. Педаш, В. Вовк, Л. Куницький, С. Шербак, М. Щука та багато інших, закінчивши десять класів, пішли працювати в колгосп. З перших днів вони зарекомендували себе хорошими механізаторами. Григорій Лось, наприклад, одержавши трактор «МТЗ-5», став передовиком виробництва. Григорій не зупиняється на досягнутому. Він студент-заочник Кіровоградського технікуму механізації сільського господарства, в минулому році був призначений кандидатом у члени КПРС.

КЛЮЧ ДО ПРОБЛЕМИ

У деяких колгоспах і радгоспах спостерігається значна плінність ме-

ханізаторських кадрів. Так, в артілі імені Леніна, «Дружба», імені Ілліча Карла Маркса вибуло з різних причин по 12-14 механізаторів. Причому, але факт, що в колгоспах імені Леніна, імені XX з'їзду КПРС, «III Інтернаціонал» механізаторам-новачкам не довірялась нова техніка, їх направляли на низькооплачувану роботу. Деякі керівники ще мало підкуляються про створення для молодих механізаторів зразкових умов праці, навчання, підвищення їх професійної майстерності.

Нові відповідальні доручення партії вимагає зростання активності всіх сільських комсомольських організацій. Прикладом такої активності може бути комсомольська організація колгоспу імені 40-річчя Жовтня. Вивчивши разом з правлінням артілі потребу в механізаторських кадрах, комітет комсомолу розробив конкретний план технічного всеобучу молоді, який обговорили на комсомольських зборах. При безпосередній участі комсомольської організації в цьому році буде підготовлено для колгоспу 27 молодих механізаторів.

Що найголовніше в усій організаторській і виховній роботі, спрямованій на забезпечення необхідного контингенту механізаторських кадрів? Це — допомагати кожній молодій людині ясно бачити свою особисту перспективу, глибоко усвідомити, що, працюючи в рідному селі, вона знайде застосування своїх здібностей, своєї енергії, зможе стати високоосвіченим і культурним громадянином соціалістичного суспільства. В цьому — ключ до розв'язання проблеми. Райком комсомолу, весь комсомольський актив району керується у своїй роботі саме цим.

Михайло КОРЖ,
перший секретар Петрівського райкому ЛКСМУ.

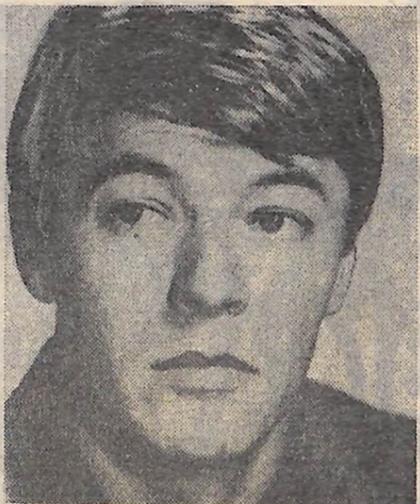

Чудовий настрій у молодих механізаторів колгоспу імені Куйбішева Новомиргородського району. На календарі це зима, а вони вже підготували техніку до весни. Кращий водій артілі, член комітету комсомолу і депутат сільської Ради Григорій ЯШАН (другий зліва) веде зі своїми друзями розмову про плани на весну. Фото П. МАТЄЄВА.

Актори ролі

ВІДЧАЙДУШНИЙ ДОНЧАК

Наш позаштатний кореспондент І. Гінзбург звернувся до популярного кіноактора Олександра Збруєва з проханням розповісти про нову роль у фільмі «Де 0-42?».

О. ЗБРУЄВ.

— Я завжди з задоволенням граю своїх сучасників, молодих людей, які воювали в роки війни. В моїй пам'яті надовго збережуться образи лейтенанта Моговилова із «П'яти землі» і Сербожки із «Чистих ставків», — сказав Олександр Збруєв.

Недавно я закінчив знімати в новому гостросюжетному пригодницькому фільмі «Де 0-42?», який поставив на студії імені О. П. Довженка режисер О. Ленціус. Я зіграв роль молодого правопорушника Дончака, якого війна несподівано звільнила із в'язниці в перший рік Великої Вітчизняної війни. В ті дні територія України була тимчасово окупована німецько-фашистськими загарбниками. Мого героя доля звела з небагаточисельною командою бронекатера, залишеного із спеціальним завданням в глябокому тилу ворога. Сміливий, відчайдушний, винахідливий Дончак з ризиком для життя виконує завдання свого командира.

НА СТУДЕНТСЬКОМУ МЕРИДІАНІ

— Виступаємо завтра? А декорації готові? Дублери теж ідуть? — хвилюються учасники гуртка позакласної роботи факультету англійської мови. Сьогодні вони добрі знайомі вчителів та учнів шкіл № 11, 14, 32. Знають їх також викладачі іноземних мов області.

А два роки тому зібралось 30 студентів факультету і стали радитись: з чого почати? Через рік-другий доведеться

ЛИСИЦІ, ВОВКИ, ЩО МАНДРУЮТЬ У ПОРТФЕЛЯХ

йти до школи. Як же запалити в серцях дітей вогник любові до англійської? Як зацікавити їх? Хочеться ж принести щось нове, своє.

Керівник гуртка, старший викладач кафедри англійської мови Василь Кузьмович Живицький поради розділитись на кілька секцій: любителів виразного читання, співу англійською мовою, секцію «Що ти знаєш про країну, мову якої вивчаєш?», тімевий театр.

— А чому б не створити свій, ляльковий, — запропонував хтось.

Розпочали з читання «Посібника для акторів-початківців лялькових театрів», розібрались з специфічною термінологією, познайомились з основними принципами постановки п'єс на сцені.

Гуртківці самі виготовили частину ляльок, написали сценарій п'єс. Одноразово працювали з ляльками. Якими «неслухняними» виявились Бармалей, Мавпочка, Ведмежа, Будилярник!.. (виконавці ролей Т. Лопата, З. Циганаш, Л. Безай, З. Гончар, Т. Єрвіна, Н. Черкас, Н. Бабіч).

Та минули тижні репетицій. Гуртківці поставили перед першими глядачами. Вистава «Ледяче Ведмежа» відбулася в обласному інституті удосконалення кваліфікації вчителів. І ось довгожданий оплеск — нагорода за довгі години репетицій, пошуків нового, неповторного.

Члени гуртка займаються і науковою роботою. Реферат «До питання про використання лялькового театру англійською мовою для стабілізації навичок усної мови учнів» був прочитаний на науковій студентській конференції, присвяченій 100-річчю з дня народження В. І. Леніна, для керівників районних методоб'єднань вчителів іноземних мов області, на постійному семінарі вчителів англійської мови міста Кіровограда.

І знову рететиції, години наполегливої роботи...

... І якщо ви зустрінете на вулицях Кіровограда групу юнаків і дівчат, що про щось жваво розмовляють, а з їх портфелів виглядають носики лисиць і вовків, а то й білий халат доктора Айболіта — знайте, це студенти несуть до школи нові п'єси, красивих ляльок, свою майстерність, бадьорий настрій.

Людмила ЮДЕНКОВА,
Олександр ШВЕЦЬ,
студенти Кіровоградського педагогічного інституту.

Нагороди знайшли героїв

На урочистих зборах офіцерів запасу та у відставці, присвячених 52-й річниці Радянської Армії та Військово-Морського Флоту, які 17 лютого відбулися в Кіровоградському гарнізонному офіцерському клубі, багато колишніх воїнів отримали ордени та медалі, які з різних причин не були вручені їм раніше.

Підполковнику запасу С. І. Савченку було вручено орден Вітчизняної війни II ступеня, старшому сержанту запасу О. І. Серікову — орден Червоної Зірки, рядовим О. О. Слівику та М. Н. Тарану — ордени Слави III ступеня, сержанту М. С. Мерещенку та молодшому сержанту О. Б. Шиліну — медалі «За відвагу».

Нагороди Монгольської Народної Республіки отримали учасники бойових дій в районі річки Халхін-Гол. Зокрема, медалі «30-річчя перемоги на Халхін-Голі» одержали полковник у відставці В. В. Кирилук, підполковник у відставці К. П. Антоненко, Г. С. Боркунов, І. Д. Сидоров, майор у відставці А. Ф. Резнік, старший лейтенант у відставці А. А. Алексєєв.

Ю. СТОРЧАК.

ХТО З НАШОГО КОРПУСУ?

Воїни нашого 8-го механізованого Олександрівського корпусу визволяли чимало населених пунктів Кіровоградщини від німецько-фашистських загарбників.

Готуючись до 25-річчя великої Перемоги, комітет ветеранів корпусу вирішив влаштувати зустріч наших однополчан в столиці нашої Батьківщини. Але адреси багатьох своїх бойових друзів нам невідомі. Тож хочеться через газету звернутись до тих, хто в грізні роки Великої Вітчизняної війни йшов у двобій з гітлерівцями разом з іншими воїнами 8-го механізованого Олександрівського корпусу, з проханням повідомити про себе голову комітету ветеранів корпусу І. Ф. Вишнякову (Москва, М-169, вулиця Цюрупи, 26, корпус 2 кв. 11).

С. КУЛИКОВ,
член комітету ветеранів корпусу,
м. Олександрія.

Молодий робітник із Світловодська Олександр ФЕДОРОВ вже другий рік служить в рядах Радянської Армії. Зараз він вже — молодший сержант. Серед своїх товаришів Олександр користується незайманим авторитетом. О. Федоров — відмінник бойової та політичної підготовки.
Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

СПАДКОЄМЦІ ПАМ'ЯТАЮТЬ

Чи були ви в Гайворонській середній школі номер один? Якщо ні, то побувайте. Не пошкодуєте. За останні роки тут нагромадили великий досвід з військово-патріотичного виховання та початкової військової підготовки учнів.

«Мужність залишиться навіки...» Ці слова радянського поета Муси Джаліля виписані на крем'яній дошці. Поруч вкарбовано імена вихованців школи Сергія Шляхівського, Леоніда Ковальчука, Василя Глири та інших. Вони не повернулися з фронтів Великої Вітчизняної війни, але назавжди залишилися в пам'яті ровесників і молодших поколінь.

Змістовна цілеспрямована робота проводиться у шкільному музеї бойової і трудової слави. Уроки історії, суспільствознавства, урочисті збори, прийом у комсомол, зустрічі з ветеранами партії, комсомолу — ці та інші заходи виховують учнів у дусі беззавітної відданості Батьківщині.

В школі працює університет майбутнього воїна. Керівник з початкової військової підготовки школи П. Медяник вивчає з учнями статуті Збройних Сил Радянського Союзу, матеріальну частину стрілецької зброї, топографію, практично відпрацьовує стройові прийоми. На заняттях застосовуються технічні засоби — магнітофон, фільмоскоп, кіноапарат та наочні прилади: плакати, схеми, макети, навчальну зброю.

Про цікавий досвід виховання справжніх патріотів нашої Батьківщини розповідає плакат «Вітчизні служити вчиться у героїв». Його видало обласне управління по пресі на замовлення обласного відділу народної освіти, обласного інституту удосконалення кваліфікації вчителів, обласної дитячої екскурсійно-туристської станції. Текст плаката вдало доповнюють малюнки художника М. Добролеки.

П. ДМИТРЕНКО.

ЛЮДИ З «КРАЇНИ МУЖНОСТІ»

—1.

КОСЬ я натрапив на газету п'ятирічної давності. Там лист композитора Євгена Жарковського «А пісня осталась»...

Автор писав: «Я хочу розповісти про пісню, яку не рач називав недоспіваю. Так трапилось, що мовчала пісня двадцять з лишком років. І ось одного разу до мене прийшли листи. Відрекомундувались:

— Ми із школи № 30...

Через кілька хвилин ми вже говорили як близькі друзі. Говорили про море.

Я дістав з полиці альбом фронтальних фотографій. Дітей дуже зацікавила фотографія Героя Радянського Союзу І. І. Фісановича.

... Про Фісановича, який нагороджений багатьма вітчизняними і закордонними орденами, на Північному Флоті ходили легенди. Багато сміливих операцій на рахунок підводного човна, яким він командував. Якоюсь він прийняв свій підводний човен... у ворожу базу. Операція ця дуже ризикувала, тому що всі входи на базу добре охоронялись. Вивчивши момент, коли проїхав на базу був відкритий для корабля противника. «Малютка» Фісановича прошигнула за ним і торпедувала транспорт ворога. У фашистів піднявся дикий розпач. Відвівши свої судна, німці закидали глибинними бомбами нашу «Малютку». Підводний човен лежав на ґрунті...

У літні, задихаючись без повітря, моряки чекали. А коли у фашистів не залишилось сумнівів в тому, що екіпаж човна загинув, вони відкрили вхід з порту своєму кораблю, і «Малютка» виїшла.

Я запитав у дітей, чи знають вони, що командир підводників писав вірші, любив музику.

Цього вони не знали.

І тоді я гадав, як одного разу, коли Фісановича призначили командиром уже шостого дивізіону підводних човнів його «Малютка» вперше виїшла в море без нього, я зустрів його на пирі. Командир сумував без свого човна і попросив мене:

— Прочитай ось ці вірші. Може, тобі захочеться написати до них музику...

Пісню я написав. Через декілька днів знову зустрів свого друга. Він підійшов до мене і сказав:

— Нікому співати нашу пісню. Човен не повернувся.

Ми довго стояли і мовчки дивились, як хвилі б'ються в сіру бетоновану стіну пирсу. У вухах у мене звучала незаспівана пісня:

С кратчайших дистанцій врагов мы топили,
Врывались в их порт через минный редут.
Глубинные бомбы по корпусу били...
Железо сдает, но бойцы не сдадут!

Фісанович загинув наприкінці війни, виконуючи відповідальне завдання.

Ось про що розповіли я дітям. А через деякий час вони запросили мене до себе на морське свято. В гості до дітей прийшли моряки-північноморці. І раптом я почув, як хлюп'ячий чолос оглохав: «Пісня про гвардійського Червонопрапорного підводного човна «Малютка». Слова Героя Радянського Союзу Фісановича».

Я підійшов до фортепіано. Дітя вперше співали пісню, яку так і не почули моряки...»

Цей лист з «Піонерської правди» тепер в нашому державному архіві.

А нещодавно обласний архів поповнився новими документальними матеріалами про нашого земляка, уродженця Кіровограда І. Фісановича. Викликали великий інтерес стрічки документального фільму, де розповідається про героїчні подвиги екіпажу підводного човна під командуванням І. І. Фісановича в роки Великої Вітчизняної війни.

Стрічка цього фільму була замовлена в

Центральному Державному Архіві кінофото-документів у Москві.

—2.

... Простори північних морів із самого початку Великої Вітчизняної війни стали ареною запеклих боїв з ворогом. Для захисту своїх комунікацій від ударів флоту гітлерівське командування весь час удосконалювало протичовнову, протиповітряну і протикатерну оборону. На кожне транспортне судно являлось, як правило, до десяти і більше кораблів. Безпосередньо над конвоєм баражували до сорока винишувачів.

Але радянські підводні човни, авіадія і катери сміливо проривали оборону противника й завдавали йому нищівних ударів. Відважно діяли на ворожих комунікаціях північноморські підводники. А серед них — наш без-

командир підводного човна бойово завдання зрозумів вірно і виконав його відмінно. Недивлячись на те, що командував підводним човном тільки один місяць і встиг за цей час засвоїти тільки мінімум командирських завдань в Кольській затоці, він швидко оволодів кораблем і зразково керував ним при виконанні складного бойового завдання».

Високо були оцінені й дії всього екіпажу «М-172» в цьому поході. Старший політрук Кабанов — командир дивізіону підводних човнів підзначав у доповіді, що зі вступом старшого лейтенанта Фісановича на посаду командира на кораблі поживилась партійно-політична робота. Навколо командира швидко згуртувався комсомольський актив.

Після походу подали заяву з проханням прийняти в партію лейтенанта Бутов, боцман Тихоненко, штурманський електрик Зайцев, радист Серьогін.

Коли човен готувався до виходу в море,

О. НАГОРНИЙ

ЧЕРЕЗ МІННИЙ РЕДУТ

страшний земляк, уродженець міста Кіровограда І. І. Фісанович — командир підводного човна «М-172».

—3.

До служби на флоті Фісанович працював слюсарем-інструментальником на заводі. В 1932 році по комсомольській путівці він їде у військово-морське училище імені М. В. Фрунзе. Закінчив його блискуче. Потім плавав на підводних човнах, був штурманом. А коли закінчив спеціальні курси, його призначили флагманським штурманом.

У перші дні Великої Вітчизняної війни І. І. Фісанович став командиром підводного човна. Він швидко згуртував навколо себе особовий склад і був для всіх взірцем сміливості, мужності, відваги. Ці його якості в повній мірі виявились у перших же бойових походах.

Підводний човен Фісановича першим на Північному Флоті здійснив сміливий прорив у ворожу гавань. 21 серпня він пройшов через вузький фіорд у порт Потсамо, атакував й потопив німецький транспортні судна. Повертаючись до рідних берегів підводний човен потопив ще один ворожий корабель. Так за один похід було здобуто дві перемоги.

23 серпня 1941 року «М-172» повернулася з двома перемогами на свою базу. Старший лейтенант Фісанович докладно доповів про обставини в гавані ворога. З його доповіді було ясно, що прохід у цей важливий порт пов'язаний був з великою небезпекою й ризиком.

Комбриг в бойовому донесенні писав:

Зайцев почував себе хоррим. Лікарі пропонували йому лягти в госпіталь.

Але повернувшись з моря, на мітингу Зайцев сказав: «Поки б'ється серце, буду битися з ворогом до повного знищення фашизму».

Так, в його грудях билось гаряче серце воїна. За роки війни він взяв участь в двадцяти бойових походах.

Наступного дня старший лейтенант Фісанович показував свій корабель англійським офіцерам-підводникам, що перебували в той час у Полярному.

Командир одного з англійських підводних човнів попросив карту ворожої гавані, запропонував навести на неї бойовий курс «Малютки». Фісанович зробив це. Гість уважно оглянув карту, прикинув циркулем довжину і ширину затоки. Потім схвилювано, гаряче поцінував руку радянського командира й мовив: «Цю карту я встановив би в рамку і повісив би на стіні своєї кімнати».

Фісанович стримано посміхнувся.

—4.

Приклад «М-172» став початком сміливих проривів підводних човнів нашого флоту в бухти й порти, звійняті ворогом. Кожна з атак була успішною.

Батьківщина високо оцінила бойові подвиги підводників-північноморців. Командир «М-172» І. І. Фісановича було нагороджено орденом Червоного Прапора. Пізніше підводний човен здобув ще ряд блискучих перемог. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 3 квітня 1942 року за героїзм і мужність усього екіпа-

жу, проявлені в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками, підводний човен «М-172» нагороджено орденом Червоного Прапора, а його командиром капітан-лейтенант І. І. Фісановичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Цей високий нагороди були удостоєні також його бойові товариші, командир підводних човнів Микола Олександрович Луцик і Валентин Георгійович Стариков.

В зв'язку з нагородою підводників Політичне Управління Флоту випустило листівки. В одній із них був такий заголовок: «До нових славних перемог червонопрапорники і гвардійці-підводники!». А далі: «З гордістю і материнською любов'ю вітає країна своїх відважних синів, свій новий загін червонопрапорців і гвардійців-моряків. Щедро, по заслугах оцінила вона їх доблесть і відвагу».

Славні екіпажі червонопрапорних і гвардійських кораблів випливали ще одну блискучу сторінку в історію Вітчизняної війни. Їх бойова відвага і смертоносні удари надовго запам'ятаються гітлерівським бандітам. Тільки воїни цих гвардійських екіпажів підводних човнів за дев'ять місяців війни потопили 24 фашистських кораблі. Вони знищили із збіднених гітлерівських ресурсів 85 тонн військової зброї, тисячі солдат і офіцерів.

Всього ж підводники-північноморці за цей час потопили більше 70 фашистських кораблів загальною потоннажністю більше 300 тонн. Герої-підводники ніколи не чекають ворога. Вони вперто шукають його, знаходять і знищують...»

—5.

Висока нагорода окриляла підводників і їх командира, запалила на нові звершення. 15 травня 1942 року човен вирушив на пошуки ворога. Пізно ввечері було виявлено транспортні судна фашистів, які йшли в супроводі двох сторожовиків і двох тральщиків. Фісанович атакував їх з короткої дистанції. Протягом багатьох годин кораблі противника переслідували «Малютку». На неї було скинуто 342 глибинні бомби. На човні випало з ладу освітлення гірокомпас. Було пошкоджено одну з паливних цистерн. Але завдяки вмільним діям, мужності і відвазі особового складу, підводний човен вийшов до берегів півострова Рибачий під захист берегової артилерії.

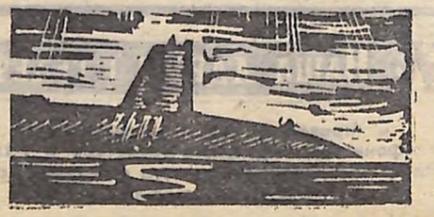
Багато звитяжних подвигів здійснив бойовий корабель. У кожному бою все більше був помітним талант командира-комуніста. «Сміливий, рішучий, наполегливий у виконанні бойових завдань командир», — так характеризував Фісановича командування четвертого піддізюлу дивізіону підводних човнів Північного Флоту. Керуваному ним екіпажем наказом Народного Комісара Військово-Морського Флоту від 26 липня 1943 року присвоєно звання гвардійського.

У травні 1944 року Герой Радянського Союзу І. І. Фісанович другого рангу І. І. Фісанович прийняв в Англії підводний човен «В-1», але до місяця призначення він не дійшов. Причин та обставин його загибелі не встановлено.

8 травня 1950 року Герой Радянського Союзу І. І. Фісанович зарахований навечно до списків особового складу Північного Флоту.

Пам'ять про героя-земляка сяють шанують в нашому місті. За рішенням виконкому Кіровоградської міської Ради депутатів трудящих вулицю Нижнє-Перську, де він жив, перейменовано у вулицю Героя Радянського Союзу Фісановича, а на будинку № 33, де І. І. Фісанович народився, буде встановлено меморіальну дошку.

На фото: І. ФІСАНОВИЧ.

ДОРОГА ДО КИЄВА

Позавчора в приміщенні Кіровоградської картинної галереї зібрались учасники обласної виставки творів самодіяльного образотворчого та народного декоративного мистецтва, присвяченого 100-річчю з дня народження В. І. Леніна. На урочистому закритті виставки виступив заступник начальника обласного управління культури О. Т. Ткаченко, який зазначив, що в нашій області 400 самодіяльних художників і майстрів декоративного мистецтва. У виставці взяли участь 127 митців.

Жюрі відмітило найбільш вдачі роботи. Це, насамперед, чудовий інкрустований портрет В. І. Леніна, який виконав І. І. Карпенко із Світловодська, картину «Господарка» кировоградця Ф. І. Розгона, ткана доріжка Г. І. Пашенко із Кіровоградського району та інших.

Дипломом першого ступеня і грошовою премією були нагороджені І. І. Марченко, В. А. Шульга, І. І. Карпенко, М. М. Бащенко та В. Т. Бесєдіна.

Сім учасників виставки були удостоєні диплома II ступеня і грошової премії.

Члени жюрі виставки відібрали 48 робіт самодіяльних митців для республіканської виставки в Києві. Серед них роботи Ф. І. Розгона, В. А. Шульги, В. Т. Бесєдіна, І. І. Марченка та інших.

В. ВАСИЛЕНКО.

Жюрі підбило підсумки першого туру вікторини «Пам'ять». Вирішено першу премію не присуджувати. Другу премію в сумі 30 карбованців присуджено Р. Пелиховій з м. Кіровограда. Третю премію в сумі 15 карбованців здобули кировоградці В. Терадейко, Р. Турбай, А. Лелека.

Заохочувальними преміями відзначені роботи десятикласника Панчівської школи Новомиргородського району Володимира Татарова, бібліотекарки з Мартоіванівки Олександрійського району Віри Хохлової, робітника Миколи Чабаненка з міста Кірово-

града, студентки Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування Леонтини Василевої, помічника машиніста тепловоза з міста Знам'янки Віктора Олійничука.

Жюрі вікторини і редакція газети «Молодий комунар» висловлюють подяку Світлані Потіцькій з села Деревки Онуфрївського району, Нелі Коваленко з міста Долинської, студентці Кіровоградського педінституту Олександрі Моторній, Миколі Шевченку з міста Кіровограда та всім іншим читачам газети, які взяли участь у вікторині.

Запрошуємо взяти участь у другому турі, який триватиме до 22 квітня ц. р. Кращі роботи будуть відзначені такими преміями: перша — 50 карбованців, друга — 30, три третіх — по 15 карбованців кожна. Встановлено також п'ять заохочувальних премій.

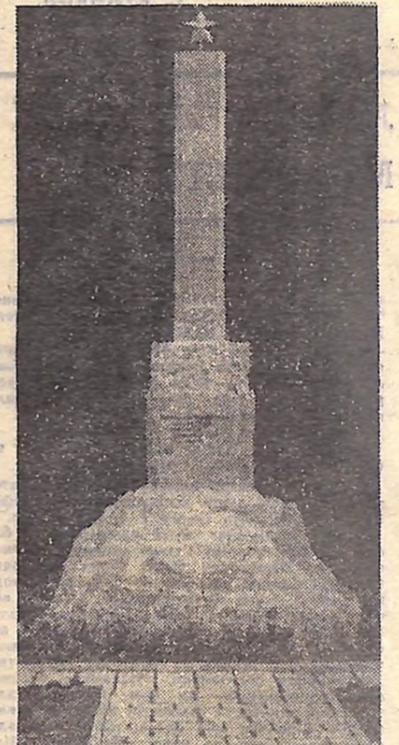
ДРУГИЙ ТУР

1. Назвіть ленінські декрети про охорону пам'ятників. Коли вони були прийняті?
2. Назвіть колоски, радгоспи, підприємства, павчальні заклади нашої області, що носять ім'я В. І. Леніна. Розкажіть докладно про один з них.
3. Хто з наших земляків-героїв похований біля Кременівської сільни? Що ви знаєте про нього?
4. Хто з наших земляків написав слова і музику пісні, яка виконувалася біля труни В. І. Леніна? Як називалася ця пісня?
5. Кому і коли встановлено цей пам'ятник?

6. Скільки партизанських загонів і диверсійних груп діяли на Кіровоградщині в роки Великої Вітчизняної війни? Розкажіть про один із загонів чи диверсійну групу.

7. Кому і коли встановлено цей пам'ятник?

8. Скільки Героїв Радянського Союзу проживає нині на Кіровоградщині. Розкажіть про одного з них.

9. Які пам'ятники садово-паркової архітектури є на Кіровоградщині? Що вам відомо про їх історію.

10. Ким і коли була заснована фортеця Єлизавети? Які видатні особи її відвідали?

11. Що вам відомо про декабристський рух на Єлизаветградщині?

12. Розкажіть про походження назв річок Буг, Інгул, Ятрань.

Спорт

Переміг Михайло Кас'ян

В Мазій Висці закінчилися внутрізаводські змагання з шашок, в яких взяло участь 14 молодих робітників цукрозаводу. Успіх прийшов до тракториста Михайла Кас'яна, який набрав 10 очок і виборов перше місце. На одне очко відстав від нього Василь Демченко.

Ці змагання, які проводилися на честь 100-річчя з дня

народження В. І. Леніна, показали зрілу майстерність учасників. Переможці нагороджені Почесними грамотами заводського комітету профспілки та районної ради ДСГ «Колос».

М. РЯБЕЦЬ,
секретар комітету комсомолу Маловісківського цукрокомбінату.

І знову — ЗОЛОТИЙ ФІНІШ!

ШТРБСКЕ-ПЛЕСО, 19 лютого. (Кор. ТАРС). Блискуче виступили радянські лижники в естафеті 4x10 км на чемпіонаті світу у Високих Татрах. Золоті медалі здобули Володимир Воронков, Валерій Тараканов, Федір Симашов і Вячеслав Веденін, які фінішували з часом 2 години 06 хв. 36,47 сек. Другими були гонщики НДР — 2.06.50,59, третіми — спортсмени Швеції — 2.06.56,80

Зміна чемпіонів

КУРГАН. (Спецкор ТАРС). Переможцями XX-го чемпіонату СРСР з настільного теніса стали в одиночному розряді москвичка чемпіонка світу в парі Світлана Грінберг і її земляк Анатолій Амелін. Серед чоловічих пар перші — віце-чемпіон світу 1967 року Станіслав Гомозков (Москва) і Амелін, серед жіночих — Грінберг і бачи́ка Ріта Погосова. В змішаному парному розряді золоті медалі отримали Погосова і батумець Саркіс Сархоян.

Отже, в порівнянні з минулим роком всі чемпіони — нові.

Партнер Грінберг по «золотій парі» чемпіонату світу 1968 року Зоя Руднова зайняла в одиночних змаганнях третє місце вслід за досвідченою Андоною Скарулєні (Кондратайтє), чемпіонка СРСР минулого року Ріта Погосова (Баку) буде четвертою.

Чемпіони Європи і Радянського Союзу в змішаній парі Гомозков і Руднова залишилися на третьому місці. Вони програли в шіффіналі Азгі Гендрайтіті (Каунас) і Улдису Еглітісу (Рига), які зайняли друге місце.

Спорт

Куди проляже маршрут?

Два дні в Знам'янському лісі (район турбази «Бірюсинка») тривали змагання зймової першості області з орієнтування на місцевості по маркірованій трасі на лижах.

Крім місцевих спортсменів, в змаганнях брали також участь орієнтувальники Києва, Харкова, Дніпропетровська.

Заслужений успіх випав на долю спортсменів Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування, які і стали переможцями в командному заліку. Представники цієї команди Ольга Песол та Валерій Прокопенко перемогли в особистому заліку. Друга команда цього ж вузу на третьому місці, на другому — спортсмени Кіровоградського м'ясокомбінату.

Команда — переможець є нагороджена дипломом першого ступеня та перехідним кубком обласної ради по турнаму та екскурсіях.

Ф. МАЛЮК,
головний суддя змагань.

Фото В. КОТА.

Ви нам писали

«Дорога редакції, — пише нам житель с. Михайлівки Олександрійського району І. І. Плиський, — дозвольте звернутися до вас за порадою. Справа в тому, що я дав у Олександрійське теледятьє телевизор «Весна-3». Ремонт мали зробити по гарантійному талону, і ось замість голубого екрану я вже два місяці дивлюсь квантацію. Допоможіть, будь ласка».

Ми зв'язалися по телефону з працівниками Олександрійського теледятьє. Ось що нам повідомила оператор В. В. Ківгала. «Характер ремонту телевизора вимагав відсилки кінескопа на завод. Зараз І. І. Плиський взяв з майстерні відремонтований телевизор».

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД НЕДІЛЯ, 22 лютого. Перша програма, 9.05 — Ранкова гімнастика для дітей. (М). 9.15 — Новини. (М). 9.30 — Для школярів «Будильник» (Донецьк). 10.00 — Музичний кіоск. (М). 10.30 — «Природа і люди». Тележурнал. (Львів). 11.00 — Програма передач. (К). 11.05 — Для школярів. «Літчіві приєднується». Заключний концерт самодіяльності школярів міста Києва. (К). 12.00 — Привіти нашим друзям. (Болга-

рія). 13.15 — Чемпіонат світу з лижного спорту. (Чехословаччина). 14.30 — Кольорове телебачення. «У світі мистецтва». Художник В. Кас'ян. (М). 15.00 — Чемпіонат світу з лижного спорту. (Чехословаччина). 15.30 — «Камієртон доброго настрою». (Чернівці). 16.00 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. (Брест). 16.30 — «Подвигу — черть віку». (М). 17.30 — Наші інтерв'ю. (Кишинів). 17.45 — Виступ першого секретаря ЦК КП Молдавії тов. Бодюла. (Кишинів). 18.30 — Концерт молдавської музики. (Кишинів). 19.15 — Кольорове телебачення. Клуб кіномандрівників. (М). 20.15 — Концерт майстрів мистецтва Молдавської РСР. (Кишинів). 20.45 — «Європа: події, країни, проблеми». (М). 21.30 — «Неспокійне господарство» — ху-

ложний фільм. (К). 22.55 — Чемпіонат світу з лижного спорту. (М). 23.15 — Новини. (М).
ПОНЕДІЛОК, 23 лютого. Перша програма, 16.40 — Наші оголошення. (Кіровоград). 16.45 — Кіноленініана. (Кіровоград). «Москва, товаришу Леніну». 17.00 — Новини. (М). 17.10 — Документальний фільм «Битва під Корсунем». (К). 17.30 — «Від понеділка до неділі». (К). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — «Ленін і Збройні Сили». (М). 19.00 — Для школярів «Увага! Свисток». (Одеса). 19.30 — Художній фільм «Тупель». (Кіровоград). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.45 — Кольорове телебачення. Концерт, присвячений Дню Радянської Армії і Флоту. (М). 22.45 — «Воїни були білцями». Фронтіві ергоди письменників. (К). 23.15 — Телевісті. (К).

23.25 — Пісні рідного краю. (Львів).
ВІВТОРОК, 24 лютого. Перша програма, 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — Художній фільм «Друзі і роки». Перша серія. (Кіровоград). 12.20 — Телефільм. (Кіровоград). 12.40 — Телеспектакль. (К). 18.00 — Телевісті. (К). 18.20 — Мультифільм. (К). 18.30 — Ленінський університет мільйонів. Історичний матеріалізм. Моральний кодекс будівника комунізму. (М). 19.00 — Художній фільм «Друзі і роки». Перша серія. (Кіровоград). 20.10 — Сторінки великої біографії. Документальна кіноленініана. (К). 20.35 — Програма «Час». (М). 21.15 — До 100-річчя з дня народження Леніна. Фестиваль театрів України.

ПОГОДА

21—23 лютого на території області і міста Кіровограда — хмарна з проясненням погода, місцями сніг. Вітер південно-східний, помірний до сильного, часом сильний. Температура повітря в першій половині періоду: вночі — 10—15, вдень — 3—8 градусів морозу, в другій половині періоду: вночі — 3—8 градусів морозу, вдень — близько нуля.

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 30
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Гліпки, 2.